LUTHER'IN
KISA İLMİHALİ

VAAT
YAYINLARI

Martin Luther'in
KISA İLMİHALİ

VAAT
YAYINLARI

VAAT YAYINLARI
KİTAP: Luther'in Kısa İlmihali
YAZAR: Martin Luther
ÖZGÜN ADI: Der Kleine Katechismus

Yayına hazırlayan: Vaat Yayınları
Kitapla ilgili soru ve düşüncelerinizi bize yazabilirsiniz:
kitap@vaatyayinlari.com

Özgün eser 1529'da yayımlanmıştır.

VAAT
YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

Önsöz 3
1. Bölüm: Allah'ın On Emri 6
2. Bölüm: İman İkrarı 13
3. Bölüm: Rab'bin Duası 19
4. Bölüm: Kutsal Vaftiz 25
5. Bölüm: Günah Çıkarma 29
6. Bölüm: Rab'bin Sofrası 31
7. Bölüm: Gündelik Dualar ve
Görevler Levhası 34

Martin Luther'in
KISA İLMİHÂLİ

ÖNSÖZ

Daha ilk kiliseden itibaren, yetişkinlere, vaftiz olmadan önce Hristiyanlık eğitimi verilmektedir. Bu eğitimin amacı, vaftiz edilecek kişinin, Hristiyanlığın temel içeriğini kavradığından emin olmaktır.

Ortaçağ'da vaftiz öncesi eğitim ve öğrenimi kapsamında İman İkrarı, Rab'bin Duası ve On Emir yer alıyordu. Martin Luther vaftiz ve Rab'bin Sofrası sakramentlerini de ekleyerek bu geleneği genişletti.

1529 yılında, cemaatlerin eğitim ihtiyaçlarına cevap vermesi amacıyla Luther iki ilmihâl yayınladı. Bunlardan geniş kapsamlı olanı rahip ve öğretmenler, dar kapsamlı olanı ise bütün Hristiyanlar içindi.[1] Reform döneminde Hristiyan inancının halkın arasında kökleşmesinde ve

[1] İlmihâller ilk kez Almanca yayınlanmıştır. Geniş İlmihâl'in orijinal adı *Deutsch Catechismus* ve Kısa İlmihâl'in ise *Der Kleine Catechismus*'tur.

genişlemesinde, ilmihâlin önemli bir yeri vardı. Bunlar hâlen vaftiz ve konfirmasyon kurslarında ve Hristiyan imanlının kendi ruhani hayatının idamesinde vazgeçilmez yardımcı araçlardır.[2] İlmihâller, 1580 yılında Luteryen bildirgelerini içeren kitaplar sayıldı. Bu kitapta yayınlanan ilmihâl, Kısa İlmihal'dir.

Kısa Hristiyan İlmihâli, çocuk ya da yetişkin, eğitimli ya da eğitimsiz, herkesin okuyabileceği küçük ve basit bir kitaptır. Yine de, içerik olarak, ilmihâl bitmez tükenmez zenginliklerle doludur. Kimse bu kitapla üstat olamaz. Martin Luther rahip, öğretmen ve ilâhiyat doktoru olmasına rağmen, yine de her gün ilmihâl öğrenmeye çalıştığını söylemiştir.

[2] Bebekken vaftiz edilene, yaşam boyu, özellikle onun olgun bir anlayışa ulaştığı daha sonraki yıllarda inancın temel konuları öğretilir. Bu kurs bittikten sonra, kilisede konfirmasyon töreni yapılır. Konfirmasyondan sonra, genç, Rab'bin Sofrası'na tek başına da katılabilir.

Martin Luther'in
KISA İLMİHÂLİ

Kısa Hristiyan İlmihâli yedi bölüme ayrılır:

1. Allah'ın On Emri ve açıklaması
2. İman ikrarı
3. Rab'bin duası
4. Vaftiz
5. Günah çıkarma
6. Rab'bin sofrası
7. Gündelik dualar ve görevler levhası

BİRİNCİ BÖLÜM

ALLAH'IN ON EMRİ[3]

I. *Allah'tan başka ilahın olmayacak.*
II. *Allah'ın adını boş yere ağzına almayacaksın.*
III. *Şabat Günü'nü kutsal sayarak anımsayacaksın.*
IV. *Annene babana saygı göstereceksin.*
V. *Adam öldürmeyeceksin.*
VI. *Zina etmeyeceksin.*
VII. *Çalmayacaksın.*
VIII. *Komşuna karşı yalan yere tanıklık etmeyeceksin.*
IX. *Komşunun evine göz dikmeyeceksin.*
X. *Komşunun eşine, hizmetçisine, öküzüne, eşeğine, hiçbir şeyine göz dikmeyeceksin.*

[3] Çeşitli Hristiyan mezheplerinde, emirlerin numaralandırılmasında farklılıklar vardır. Bazıları birinci emri ikiye bölerken, dokuzuncu ve onuncu emri birleştirirler. Yine de emrin ana fikri bir bütün halinde aynıdır.

Aile reisi ev halkına on emri basit bir şekilde nasıl öğretmelidir?

BİRİNCİ EMİR

Allah'tan başka ilahın olmayacak.

Bunun anlamı nedir?

Her şeyden önce Allah'tan korkmalı, O'nu sevmeli ve O'na güvenmeliyiz.

İKİNCİ EMİR

Allah'ın adını boş yere ağzına almayacaksın.

Bunun anlamı nedir?

Allah'tan korkmalı ve O'nu sevmeliyiz; öyle ki, O'nun adını küfür, yemin, şeytanî işler, yalan ya da aldatmak için kullanmayalım, fakat her sıkıntıda O'nun adını analım, O'nunla dua edelim, O'nu yüceltelim ve O'na şükredelim.

ÜÇÜNCÜ EMİR

Şabat Günü'nü kutsal sayarak anımsayacaksın.

Bunun anlamı nedir?

Allah'tan korkmalı ve O'nu sevmeliyiz; öyle ki, O'nun sözünü ve duyurulmasını küçümsemeyelim, fakat bunları kutsal sayalım, zevkle dinleyelim ve öğrenelim.

DÖRDÜNCÜ EMİR

Annene babana saygı göstereceksin.

Bunun anlamı nedir?

Allah'tan korkmalı ve O'nu sevmeliyiz; öyle ki, anne babamızı ve diğer büyüklerimizi hor görmeyelim veya öfkelendirmeyelim, fakat onlara saygı gösterelim ve hizmet edelim, onları sevelim ve önemli sayalım, sözlerini de dinleyelim.

BEŞİNCİ EMİR

Adam öldürmeyeceksin.

Bunun anlamı nedir?

Allah'tan korkmalı ve O'nu sevmeliyiz; öyle ki, komşumuza fiziksel bir zarar vermeyelim veya acı çektirmeyelim, fakat her ihtiyaçta ona yardım edip destek olalım.

ALTINCI EMİR

Zina etmeyeceksin.

Bunun anlamı nedir?

Allah'tan korkmalı ve O'nu sevmeliyiz; öyle ki, sözlerimizle ve eylemlerimizle cinsel bakımdan temiz ve saygın bir yaşam sürelim. Ayrıca, herkes eşini sevsin ve ona saygı göstersin.

YEDİNCİ EMİR

Çalmayacaksın.

Bunun anlamı nedir?

Allah'tan korkmalı ve O'nu sevmeliyiz; öyle ki, komşumuzun parasını veya malını ele geçirmeyelim ya da dürüst olmayan herhangi bir şekilde onları almayalım, fakat malının ve gelirinin artmasına ve korunmasına yardım edelim.

SEKİZİNCİ EMİR

Komşuna karşı yalan yere tanıklık etmeyeceksin.

Bunun anlamı nedir?

Allah'tan korkmalı ve O'nu sevmeliyiz; öyle ki, komşumuz hakkında yalan söylemeyelim, ona ihanet etmeyelim, ona iftira atmayalım ya da onun onuruna zarar vermeyelim, fakat onu savunalım, hakkında iyi sözler söyleyelim ve her durumda mümkün olduğu kadar olumlu bir açıklama yapalım.

DOKUZUNCU EMİR

Komşunun evine göz dikmeyeceksin.

Bunun anlamı nedir?

Allah'tan korkmalı ve O'nu sevmeliyiz; öyle ki, gizli düzenler kurarak komşumuzun mirasını ve evini ele geçirmeye çalışmayalım ya da yalnızca görünüşte doğru olan bir yöntemle onu ele geçirmeyelim, fakat onu korumakta komşumuza yardım ve hizmet edelim.

ONUNCU EMİR

Komşunun eşine, hizmetçisine, öküzüne, eşeğine, hiçbir şeyine göz dikmeyeceksin.

Bunun anlamı nedir?

Allah'tan korkmalı ve O'nu sevmeliyiz; öyle ki, komşumuzun karısını, işçilerini veya hayvanlarını ondan ayırmaya çalışmayalım veya zorlamayalım ya da onları ona karşı kışkırtmayalım, fakat komşumuzla kalmalarında ve görevlerini yapmalarında ısrar edelim.

Allah verdiği emirlerleilgili ne diyor[4]?

“Ben, Tanrın RAB, kıskanç bir Tanrı’yım. Benden nefret edenin babasının işlediği suçun hesabını çocuklarından, üçüncü, dördüncü kuşaklardan sorarım. Ama beni seven, emirlerime uyan binlerce kuşağa sevgi gösteririm.” (Çık. 20:5-6)

Bu ne demektir?

Allah bu emirlere karşı gelen herkesi cezalandıracağını söylüyor. Bu nedenle O’nun gazabından korkmalı, bu emirlere karşı gelmemeliyiz. Ama Allah bu emirlere uyanlara lütfedip her bereketi vereceğine dair söz veriyor. Bu nedenle O’nu sevmeli, O’na güvenmeli ve sevinçle O’nun emirlerine uymalıyız.[5]

---

[4] Emirlerle ilgili metin Mısır’dan Çıkış kitabının şu ayetlerinde bulunmaktadır: 20:3, 7, 8, 12-17.

[5] 1-3. emirler Allah'a karşı davranışlarımızı içerir. 4-10. emirler insanlara karşı davranışlarımızdan söz eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İMAN İKRARI

Elçilerin İman İkrarı

Allah'a, bütün güçlere egemen olan Baba'ya, yerin ve göğün Yaratıcısına inanıyorum.

Allah'ın biricik Oğlu'na, Rab'bimiz İsa Mesih'e inanıyorum. İsa, Kutsal Ruh aracılığıyla gebe kalan bakire Meryem'den doğdu, vali Pontius Pilatus'un döneminde acı çekti, çarmıha gerildi, öldü ve gömüldü. Ölüler diyarına indi. Üçüncü gün dirildi. Göklere yükseldi. Şimdi Allah'ın, bütün güçlere egemen olan Baba'nın sağında oturuyor. Bir gün tekrar gelip ölüleri ve dirileri yargılayacak.

Kutsal Ruh'a inanıyorum. Kutsal ve evrensel imanlılar topluluğunun ve kutsallar birliğinin var olduğunu kabul ediyorum, günahlarımın bağışlanmasına güvenip, bedenin dirilmesini ve sonsuz yaşamı bekliyorum.

Aile reisi ev halkına iman açıklamasını
basit bir şekilde nasıl öğretmelidir?

BİRİNCİ PARÇA

YARATILIŞ

Allah'a,
bütün güçlere egemen olan Baba'ya,
yerin ve göğün Yaratıcısı'na inanıyorum.

Bunun anlamı nedir?

Allah'ın beni ve her canlıyı yarattığına, bana bedenimi ve canımı, gözlerimi, kulaklarımı ve bütün uzuvlarımı, aklımı ve bütün duyularımı verdiğine, bunlarla hâlâ ilgilendiğine ve bunları koruduğuna inanıyorum.

Ayrıca Allah bana yiyecek ve içecek, giyecek, ev, mal ve mülk, eş ve çocuklar, toprak ve hayvanlar ve sahip olduğum her şeyi verir. O, bu bedeni ve yaşamı desteklemek için bana lazım olan ne varsa her gün bol bol verir.

Allah her tehlikeden ve her kötülükten beni korur.

Allah bütün bunları salt tanrısal iyiliği ve merhameti nedeniyle ve Babam olduğu için yapar. Aslında benim bunların hiçbirine hakkım olmadığı halde bunları yapar. Bu nedenle, O'na şükretmek ve övgüler sunmak, O'na hizmet ve itaat etmek mecburiyetindeyim. Bu, güvenilir bir gerçektir.

İKİNCİ PARÇA

KEFARET

Allah'ın biricik Oğlu'na,
Rab'bimiz İsa Mesih'e inanıyorum.
İsa, Kutsal Ruh aracılığıyla gebe kalan
bakire Meryem'den doğdu,
Vali Pontius Pilatus'un döneminde
acı çekti, çarmıha gerildi,
öldü ve gömüldü.
Ölüler diyarına indi. Üçüncü gün dirildi.
Göklere yükseldi.
Şimdi Allah'ın, bütün güçlere egemen
olan Baba'nın sağında oturuyor.
Bir gün tekrar gelip
ölüleri ve dirileri yargılayacak.

Bunun anlamı nedir?

Zamanlar oluşmadan Baba'dan olmuş olan, Baba'nın isteğiyle dünyaya gelen gerçek Allah ve bakire Meryem'den doğmakla gerçek insan olan İsa Mesih'in benim Rab'bim olduğuna inanıyorum.

Kayıp ve yargılanmış olan beni bütün günahlardan, ölümden, İblis'in pençesinden kurtaran ve fidyeyle satın alan O'dur. Fidyemi altın ya da gümüşle değil, kutsal ve değerli kanıyla, acılarıyla ve masum ölümüyle ödedi.

Bütün bunları O'na ait olayım ve egemenliğinde O'nun yönetimi altında yaşayıp O'na sonsuz bir doğrulukla, saflıkla ve mutlulukla hizmet edeyim diye yaptı.

O'nun gerçek dirilişi ve sonsuza dek yaşayıp egemenlik sürecek olması bunları bana sağlamaktadır.

Bu güvenilir bir gerçektir.

ÜÇÜNCÜ PARÇA

KUTSALLAŞTIRMA

Kutsal Ruh'a inanıyorum.
Tek bir kutsal ve evrensel Hristiyan Kilisesi'nin ve kutsalların birliğinin var olduğunu kabul ediyorum,
günahlarımın bağışlanmasına güvenip bedenin dirilmesini ve sonsuz yaşamı bekliyorum. Amin.

Bunun anlamı nedir?

Kendi akıl ve gücümle Rab'bim İsa Mesih'e gelme ve inanma yeteneğim olmadığına inanıyorum. Fakat Kutsal Ruh beni Allah'ın Kurtuluş Müjdesi aracılığıyla çağırmış, verdiği armağanlarla aydınlatarak, doğru imanda kutsallaştırıp korumuştur.

Aynı şekilde Kutsal Ruh dünyadaki bütün Hristiyan Kilisesi'ni çağırır, toplar, aydınlatır, kutsallaştırır ve tek doğru imanda, İsa Mesih'te korur.

Bu Hristiyan Kilisesi'nde Kutsal Ruh her gün

benim ve öbür imanlıların bütün günahlarını bol bol bağışlar.

Son günde beni bütün ölülerle birlikte diriltecek, bana ve Mesih'e iman eden herkese sonsuz yaşam verecektir. Bu güvenilir bir gerçektir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

RAB'BİN DUASI

Aile reisi, ev halkına Rab'bin Duası'nı basit bir şekilde nasıl öğretmelidir?

Ey göklerdeki Babamız, adın kutsal olsun. Egemenliğin gelsin. Gökte olduğu gibi, yeryüzünde de Senin iraden olsun. Gündelik ekmeğimizi bize bugün ver. Bize karşı suç işleyenleri nasıl bağışladıksa Sen de bizi bağışla. Bizi denenmelere sokma. Bizi kötülükten kurtar. Çünkü egemenlik, güç ve yücelik sonsuzlara dek Senindir. Amin.

Ey göklerdeki Babamız,

Bunun anlamı nedir?

Bu sözlerle Allah kendisinin gerçek Babamız olduğuna, bizlerin de O'nun gerçek çocukları olduğumuza inanmamızı şefkatle istiyor. Böylece, çocuklar sevgili babalarına nasıl yalvarırlarsa, biz de tam bir cesaret ve güvenle O'na yalvarabiliriz.

Adın kutsal olsun.

Bunun anlamı nedir?

Allah'ın adı kesinlikle kendiliğinden kutsaldır. Ama bu dilekle O'nun adı bizim aramızda da kutsansın diye dua ediyoruz.

Allah'ın adı nasıl kutsanır?

Allah'ın sözünün açık ve saf bir şekilde öğretilmesiyle, bizim de Allah'ın çocukları olarak O'nun sözüne göre kutsal bir yaşam sürmemizle Allah'ın adı kutsanır. Bunun için bize yardım et, ey göklerdeki sevgili Baba! Ancak biri Allah'ın sözüne aykırı şeyler öğretir ya da sözüne aykırı yaşarsa Allah'ın adını lekelemiş olur. Ey göklerdeki Babamız, bizi bundan koru!

Egemenliğin gelsin.

Bunun anlamı nedir?

Biz dua etmezsek bile Allah'ın egemenliği kesinlikle kendiliğinden gelir. Ama bu dilekle egemenliği bize de gelsin diye dua ediyoruz.

Allah'ın egemenliği nasıl gelir?

Göklerdeki Babamız bize Kutsal Ruhu'nu ver-

diği zaman lütfu aracılığıyla kutsal sözüne iman ederiz ve hem bu dünyada hem de sonsuzlukta Allah'ın yoluna yaraşır bir yaşam süreriz. Allah'ın egemenliği bu şekilde gelir.

Gökte olduğu gibi, yeryüzünde de Senin iraden olsun.

Bunun anlamı nedir?

Allah'ın iyi ve merhametli iradesi biz dua etmezsek de gerçekleşir. Ancak bu dilekle O'nun iradesi bizim aramızda da gerçekleşsin diye dua ediyoruz.

Allah'ın iradesi nasıl gerçekleşir?

Allah'ın iradesi şöyle gerçekleşir: Allah İblis'in, dünyanın ve günahlı benliğimizin bütün kötü düzenlerini ve amaçlarını bozar ve önler, çünkü bunlar, Allah'ın adının bizim tarafımızdan kutsal kılınmasını, O'nun egemenliğinin aramızda gerçekleşmesini istemezler; Allah bizi ömrümüzün sonuna kadar güçlendirip O'nun sözünde ve imanda sıkı durmamızı sağlar. O'nun iyi ve merhametli iradesi budur.

Gündelik ekmeğimizi bize bugün ver.

Bunun anlamı nedir?

Biz dua etmezsek de Allah kesinlikle bütün insanlara, kötülere bile, gündelik ekmeğini verir. Ama bu dilekle dua ediyoruz ki, Allah bizi bunun farkına varmaya ve gündelik ekmeğimizi hamdederek kabul etmeye yöneltsin.

Gündelik ekmeğimiz nedir?

Gündelik ekmeğimiz, bedenimizin bakımı ve ihtiyaçlarıyla ilgili olan her şeyi içerir, örneğin; yiyecek, içecek, giyecek, ayakkabı, ev, toprak, hayvanlar, para, eşya, iyi bir eş, iyi çocuklar, iyi işçiler, iyi ve adil hükümdarlar, iyi devlet yönetimi, iyi hava koşulları, barış, sağlık, kendine hâkim olma yeteneği, onur, iyi arkadaşlar, sadık komşular vb.

Bize karşı suç işleyenleri nasıl bağışladıksa sen de bizi bağışla.

Bunun anlamı nedir?

Bu dilekle, göklerdeki Babamız günahlarımıza bakmasın ve günahlarımız yüzünden duamızı reddetmesin diye dua ediyoruz. Biz, ne dilediğimiz şeylere layığız, ne de onları hak ettik, ama diliyoruz ki, Allah bütün bunları lütfu sayesinde bize versin. Çünkü her gün günah üstüne günah işliyoruz ve cezadan başka bir şey

hak etmiyoruz. Biz de bize karşı suç işleyenleri içtenlikle bağışlıyoruz ve onlara sevinçle iyilik yapıyoruz.

Bizi denenmelere sokma.

Bunun anlamı nedir?

Allah kimseyi ayartmaz. Bu dilekle Allah bizi alıkoysun ve korusun diye dua ediyoruz öyle ki, İblis, dünya ve günahlı benliğimiz bizi aldatmasın veya yanlış imana, umutsuzluğa ve başka büyük utançlara ve kötülüklere düşürmesin. Bunlar bize saldırır, ama dua ediyoruz ki, sonunda bunların üstesinden gelip zafer kazanalım.

Bizi kötülükten kurtar.

Bunun anlamı nedir?

Bu dilekle özetleyerek dua ediyoruz ki, göklerdeki Babamız bizi bütün kötülüklerden kurtarsın, bu kötülükler ister bedenimize ya da canımıza yönelik olsun, ister malımıza, mülkümüze ya da onurumuza yönelik olsun… Ve en sonunda, ölüm vaktimiz gelince, Babamız bizi mutlu sona erdirsin ve lütfunda bizi bu sıkıntı dolu dünyadan kendi yanına, cennete alsın.

Çünkü egemenlik, güç ve yücelik
sonsuzlara dek Senindir.[6]
Amin.

Bunun anlamı nedir?

Emin olmalıyım ki, göklerdeki Babamız bu dileklerden hoşlanır ve bunlara kulak verir. Çünkü kendisi böyle dua etmemizi buyurmuş ve dualarımıza kulak vereceğine dair söz vermiştir. Amin kelimesi, "evet, öyle olacak" anlamına gelir.

[6] Bu sözler Luther'in orijinal *Kısa Hristiyan İlmihâli* kitabında yoktur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

KUTSAL VAFTİZ

BİRİNCİ NOKTA

Vaftiz nedir?

Vaftiz'de kullanılan su artık sıradan bir su değildir, Allah'ın buyruğu ve Allah'ın Sözü'yle birleşmiş sudur.

Allah'ın bu sözü nedir?

Rab'bimiz Mesih İsa, İncil'in Matta kitabının son bölümünde şöyle diyor: "Gidin, bütün ulusları öğrencilerim olarak yetiştirin; bunu onları Baba, Oğul ve Kutsal Ruh'un adıyla vaftiz ederek… yapacaksınız."[7] (Mat. 28:19-20)

[7] Grekçeden birebir çeviri

İKİNCİ NOKTA

Vaftiz ne fayda sağlar?

Allah'ın sözlerinin ve vaatlerinin ilan ettiği gibi, vaftiz iman eden kişinin günahlarının bağışlanmasını sağlar, kişiyi ölümden ve İblis'ten kurtarır ve ona ebedî kurtuluşu verir.

Allah'ın bu sözleri ve vaatleri nelerdir?

Rab'bimiz Mesih, Markos kitabının son bölümünde şöyle diyor: "İman edip vaftiz olan kurtulacak, iman etmeyen ise hüküm giyecek" (Mar. 16:16).

ÜÇÜNCÜ NOKTA

Su bu kadar büyük şeyleri nasıl sağlayabilir?

Elbette ki, burada söz konusu olan yalnız su değildir, suyu kullanan Allah'ın sözü ve söze bağlanan iman bunları sağlar. Çünkü Allah'ın sözü olmadan o su sıradan bir sudur, vaftiz değildir. Ama Allah'ın sözüyle vaftizdir, yaşam veren sudur, lütuftan yana zengindir ve Kutsal Ruh'taki yeniden doğuş yıkamasıdır. Elçi Pavlus'un Titus'a Mektubu'nda söylediği gibi:

“Ama Kurtarıcımız Allah iyiliğini ve insana olan sevgisini açıkça göstererek bizi kurtardı. Bunu doğrulukla yaptığımız işlerden dolayı değil, kendi merhametiyle, yeniden doğuş yıkamasıyla ve Kurtarıcımız İsa Mesih aracılığıyla üzerimize bol bol döktüğü Kutsal Ruh’un yenilemesiyle yaptı. Öyle ki, O’nun lütfuyla aklanmış olarak umut içinde sonsuz yaşamın mirasçıları olalım. Bu güvenilir bir sözdür” (Tit. 3:4-8).

DÖRDÜNCÜ NOKTA

Bu şekilde suyla vaftiz olmanın anlamı nedir?

Bizdeki *Eski Âdem (Eski İnsan),* günahı ve kötü istekleri nedeniyle her gün pişmanlık duyup, tövbe aracılığıyla boğulmalı ve ölmelidir. *Yeni İnsan* ise Allah’ın önünde ebedî doğruluk ve paklıkla yaşamaya her gün diri kalmalıdır.

Kutsal Kitap’ın hangi ayetlerinde bu yazılıdır?

Elçi Pavlus Romalılara Mektup’ta şöyle yazıyor: “Baba’nın yüceliği sayesinde Mesih nasıl ölümden dirildiyse, biz de yeni bir yaşam sür-

mek üzere vaftiz yoluyla O'nunla birlikte ölüme gömüldük" (Rom. 6:4). [8]

[8] Göklere yükselmeden önce İsa Mesih öğrencilerine, bütün insanlığa tanrısal Müjde'yi yaymalarını ve bütün milletleri vaftiz edip insanlara Allah'ın sözünü öğreterek onları öğrencileri olarak yetiştirmelerini buyurdu (Mat. 28:19).

İsa'nın ve elçilerin zamanından beri Müjde'nin vaaz edildiği her yerde, onu kabul edenler vaftiz edilmiştir. Elçi Petrus Pentikost gününde vaaz ederken (bu olay İsa'nın dirilmesinden, göğe çıkmasından sonra oldu), vaazı duyanlar, yüreklerine hançer saplanmış gibi oldular ve ne yapmaları gerektiğini sordular. Petrus onlara şu karşılığı verdi: "Günahlarınızdan dönün, günahlarınızın bağışlanması için her biriniz İsa Mesih adıyla vaftiz edilsin. Böylece Kutsal Ruh armağanını alacaksınız" (Elç. 2:37-38).

BEŞİNCİ BÖLÜM

GÜNAH ÇIKARMA

Hristiyanlara günahlarını itiraf etmeleri nasıl öğretilmeli?

Günah çıkarma nedir?

Günah çıkarmasında iki nokta vardır. Birincisi, günahlarımızı itiraf ediyoruz ve ikincisi, günahlarımızın bağışlanmasını kabul ediyoruz. Onu yalnız pederin sözü olarak değil, fakat bizzat Allah'ın söylediği söz olarak kabul ediyoruz ve şüphemiz olmadan günahlarımızın bu bağışlanma sözüyle göklerde Allah'ın önünde bağışlandıklarına kesinlikle iman ediyoruz.

Günah çıkarma

Allah'ın önünde Rab'bin Duası'nda yaptığımız gibi, bütün günahlardan, farkında olmadığımız günahlardan bile, suçlu olduğumuzu kabul etmeliyiz; ama pederin önünde sadece yüreğimizde fark ettiğimiz ve hissettiğimiz günahları itiraf etmeliyiz.

Bu günahlar nelerdir?

Bu yaşamdaki yerini Allah'ın On Emri'ne göre düşün: Baba mısın, anne misin, oğul musun, kız mısın, eş misin, işçi misin? İtaatsiz, güvenilmez veya tembel miydin? Öfkeli, kaba veya kavgacı mıydın? Sözlerinle veya eylemlerinle birini incittin mi? Hırsızlık yaptın mı, savsakladın mı, bir şeyleri israf ettin mi veya bir kişiye ya da bir şeye zarar verdin mi?

ALTINCI BÖLÜM

RAB'BİN SOFRASI

Aile reisi ev halkına Rab'bin Sofrası'nı basit bir şekilde nasıl öğretmelidir?

Rab'bin Sofrası nedir?

Rab'bin Sofrası'nda ekmek ve şarap, Rab'bimiz İsa Mesih'in gerçek bedeni ve kanıdır. Rab'bin Sofrası biz Hristiyanların yemeleri ve içmeleri için bizzat Mesih tarafından başlatılmıştır.

Bunlar nerede yazılmıştır?

Kutsal İncil yazarları, Matta, Markos, Luka ve Elçi Pavlus şöyle yazıyorlar:

"Ele verildiği gece Rab'bimiz İsa Mesih eline ekmek aldı, şükredip ekmeği böldü, öğrencilerine verdi ve şöyle dedi: 'Alın, yiyin; bu sizin uğrunuza feda edilen bedenimdir. Beni anmak için böyle yapın.'

"Aynı biçimde yemekten sonra kâseyi alıp şükredip onlara verdi ve şöyle dedi: 'Hepiniz

bundan için; bu kâse, günahların bağışlanması için sizin uğrunuza dökülen kanımla gerçekleşen yeni antlaşmadır. Her içtiğinizde beni anmak için böyle yapın.'" (1.Ko. 11:23-25)

Rab'bin Sofrası'ndan yemek ve içmek ne yarar sağlar?

'Günahların bağışlanması için sizin uğrunuza feda edildi ve döküldü' sözleri bize göstermektedir ki, bu sakramentte bize bu sözler aracılığıyla günahların bağışlanması, yaşam ve kurtuluş verilir. Çünkü bağışlamanın olduğu yerde yaşam da, kurtuluş da vardır.

Yemek ve içmek bu kadar büyük şeyleri nasıl sağlayabilir?

Tabii ki, sadece yemek ve içmek bunları sağlamaz, ama yemek ve içmekle beraber, burada yazılmış olan "günahların bağışlanması için", "sizin uğrunuza", "feda edilen" ve "dökülen" sözleri bu sakramentin özüdür. Bu sözlere iman edenlerin hepsi bu sözlerle vaat edileni alır: "Günahların bağışlanmasını."

Bu sakramenti uygun bir şekilde alan kimdir?

Oruç tutmak gibi bedensel hazırlıklar yapmak

dışsal eğitim açısından elbette güzeldir. Ama gerçekten uygun ve iyi hazırlanmış bir kişi, şu sözlere iman eden kişidir: "Günahların bağışlanması için sizin uğrunuza feda edildi ve döküldü."

Ama bu sözlere iman etmeyen ya da onlardan şüphelenen kişi Rab'bin Sofrası için uygun ve hazır değildir, çünkü "sizin uğrunuza" sözleri her yüreğin iman etmesini gerektirir.[9]

---

[9] Allah, Musa'nın zamanında kendi halkı olan İsrail'le bir antlaşma yaptı. Bu antlaşma, Allah'ın Sözü'yle ve bir kurbanın kanıyla pekiştirildi. Hayvanların kanı gelecek olan kurbanın örneği oldu. Böylece halk kutsal olan Allah'a yaklaşabilirdi. İsrail bu antlaşmanın anısına her yıl bayram yapardı, bayram yemeği yerdi. Eski Antlaşma'nın peygamberleri Allah'ın insanlarla yapacağı yeni bir antlaşmadan söz ettiler.

İsa Mesih yeni antlaşmanın aracısı oldu (İbr. 8:6). Bu antlaşma bütün insanlar için geçerlidir. İsa çarmıha gerilmekle insanların günahının bedelini ödemiş oldu. Yeni antlaşmanın pekiştirilmesi için hayvanların kanı tabii ki, yeterli olamazdı. Bu nedenle İsa dünyanın günahını kaldıran Allah Kuzusu oldu. O'nun kanı bir örnek değil, insanlığın günah borcunu ödeyen asıl fidyedir.

Elçilerin zamanından beri Mesih inanlıları bu antlaşmayı Rab'bin Sofrası'yla kutlarlar. Rab İsa ölümünden önce, Rab'bin Sofrası dediğimiz akşam yemeğini, imanlıların birlikte yiyerek kutlamalarını buyurdu.

YEDİNCİ BÖLÜM

GÜNDELİK DUALAR VE GÖREVLİLER LEVHASI

Aile reisi ev halkına her sabah ve her akşam dua etmeyi nasıl öğretmelidir?

Sabah duası

Sabah kalktığında şöyle de:

Baba, Oğul ve Kutsal Ruh adıyla. Amin.

Sonra, diz çökerek ya da ayakta durarak, İman Açıklaması'nı ve Rab'bin Duası'nı oku. İstersen, şu küçük duayı da edebilirsin:

Ey Gökteki Babam, sevgili Oğlun İsa Mesih'in aracılığıyla sana şükrederim, çünkü bu gece beni her kötülükten ve tehlikeden korudun. Bugün de beni günahtan ve her kötülükten esirgemen için dua ediyorum; öyle ki, benim bütün işlerim ve yaşamım seni hoşnut etsin. Çünkü senin eline kendimi, bedenimi, canımı ve diğer

her şeyi emanet ediyorum. Senin kutsal meleğin benimle olsun ki, o kötü düşmanın benim üzerimde gücü olmasın. Amin.

Daha sonra bir ilahi söyleyerek işine sevinçle git. İlahi On Emir'le ilgili ya da ibadetine uygun olan başka bir ilahi olabilir.

Akşam duası

Akşam yatmaya gittiğinde, haç çıkarıp şöyle de:

Baba, Oğul ve Kutsal Ruh adıyla. Amin.

Sonra, diz çökerek ya da ayakta durarak, İman Açıklaması'nı ve Rab'bin Duası'nı oku. İstersen, bu küçük duayı da edebilirsin:

Ey Gökteki Babam, sevgili Oğlun İsa Mesih'in aracılığıyla sana şükrederim. Çünkü bugün beni merhametinle esirgedin. Nerede ve kime karşı yanlış yaptıysam, bütün günahlarımı bağışlaman ve merhametinle bu gece beni koruman için dua ediyorum. Kendimi, bedenimi, canımı ve diğer her şeyi sana emanet ediyorum. Senin kutsal meleğin benimle olsun, öyle ki, o kötü düşmanın benim üzerimde gücü olmasın. Amin.

Sonra büyük bir neşeyle yat.

Aile reisi ev halkına yemekten önce ve yemekten sonra şükür duası etmeyi nasıl öğretmeli?

Yemekten önce şükür duası

Çocuklar ve bütün ev halkı derin bir saygıyla masaya otursunlar, ellerini birbirine kenetleyip şöyle desinler:

Herkesin umudu sende, (ey Rab,) herkese yiyeceklerini zamanında veren sensin. Elini açar, bütün canlıları doyurursun dilediklerince. (Mez. 145:15-16)

Bundan sonra Rab'bin Duası okunsun ve aşağıdaki dua edilsin:

Rab Allah, göksel Baba, bizi ve verdiğin nimetleri kutsa. Bunları senin cömert iyiliğin sayesinde alıyoruz. Rab'bimiz İsa Mesih'in adıyla. Amin.

Yemekten sonra şükür duası

Yemekten sonra, aynı şekilde derin bir saygıyla ve ellerini birbirine kenetleyerek şöyle desinler:
Şükredin Rab'be, çünkü O iyidir, sevgisi sonsuzdur. Bütün canlılara yiyecek verene (şükre-

din). O yiyecek sağlar hayvanlara, bağrışan kuzgun yavrularına. Ne atın gücünden zevk alır, ne de insanın yiğitliğinden hoşlanır. Rab kendisinden korkanlardan, sevgisine umut bağlayanlardan hoşlanır. (Mez. 136:1, 25; 147:9-11)

Bundan sonra Rab'bin Duası okunsun ve aşağıdaki dua edilsin:

Rab Allah, göksel Baba, bütün hediyelerin için sana teşekkür ediyoruz. Seninle ve Kutsal Ruh'la ebediyen yaşayan ve hüküm süren Rab'bimiz İsa Mesih'in aracılığıyla. Amin.

GÖREVLİLER LEVHASI

Cemaatte, ailede ve dünyada yapılan dürüst görevler kutsaldır. Hristiyanları bu görevlerde güçlendirmek için Kutsal Kitap'tan bazı bölümler:

Episkoposlara, rahiplere ve vaizlere

"Ancak gözetmen ayıplanacak bir yanı olmayan, tek eşli, ölçülü, sağduyulu, saygın, konuksever, öğretmeye yetenekli biri olmalı. Şarap düşkünü, zorba olmamalı; uysal, kavgadan ve para sevgisinden uzak olmalı. Evini iyi yönet-

meli, çocuklarına söz dinletmeli, her yönden saygılı olmalarını sağlamalı" (1. Ti. 3:2-4).

"Gözetmen yeni iman etmiş biri olmamalı. Yoksa gurura kapılıp İblis'in uğradığı yargıya uğrayabilir" (1. Ti. 3:6).

"Hem başkalarını sağlam öğretiyle yüreklendirmek, hem de karşı çıkanları ikna edebilmek için imanlılara öğretilen güvenilir söze sımsıkı sarılmalı" (Tit. 1:9).

Allah'ın sözünü dinleyenlerin pederlerine olan sorumlulukları nedir?

"Rab Müjde'yi yayanların da geçimlerini Müjde'den sağlamasını buyurdu" (1. Ko. 9:14).

"Allah'ın sözünde eğitilen, kendisini eğitenle bütün nimetleri paylaşsın. Aldanmayın, Allah alaya alınmaz. İnsan ne ekerse onu biçer" (Gal. 6:6-7).

"Topluluğu iyi yöneten ihtiyarlar, özellikle Allah'ın sözünü duyurup öğretmeye emek verenler iki kat saygıya layık görülsün. Çünkü Kutsal Yazı'da şöyle deniyor: 'Harman döven öküzün ağzını bağlama' ve 'İşçi ücretini hak eder'" (1. Ti. 5:17-18).

“Kardeşler, aranızda çalışanların, Rab yolunda size önderlik edip öğüt verenlerin değerini bilmenizi rica ederiz. Yaptıkları işten ötürü onlara büyük bir sevgi ve saygı gösterin. Birbirinizle barış içinde yaşayın” (1. Se. 5:12-13).

“Önderlerinizi dinleyin, onlara bağlı kalın. Çünkü onlar canlarınız için hesap verecek kişiler olarak sizi kollarlar. Onların sözünü dinleyin ki, görevlerini inleyerek değil –bunun size yararı olmaz– sevinçle yapsınlar” (İbr. 13:17).

Devlet yönetimi hakkında

“Herkes, baştaki yönetime bağlı olsun. Çünkü Allah’tan olmayan yönetim yoktur. Var olanlar Allah tarafından kurulmuştur. Bu nedenle, yönetime karşı direnen, Allah’ın buyruğuna karşı gelmiş olur. Karşı gelenler yargılanır. İyilik edenler değil, kötülük edenler yöneticilerden korkmalıdır. Yönetimden korkmamak ister misin, öyleyse iyi olanı yap, yönetimin övgüsünü kazanırsın. Çünkü yönetim, senin iyiliğin için Allah’a hizmet etmektedir. Ama kötü olanı yaparsan, kork! Yönetim, kılıcı boş yere taşımıyor; kötülük yapanın üzerine Allah’ın gazabını salan öç alıcı olarak Allah’a hizmet ediyor” (Rom. 13:1-4).

Vatandaşlara

“Sezar’ın hakkını Sezar’a, Allah’ın hakkını Allah’a verin” (Mat. 22:21).

“Yalnız Allah’ın gazabı nedeniyle değil, vicdan nedeniyle de yönetime bağlı olmak gerekir. Vergi ödemenizin nedeni de budur. Çünkü yöneticiler Allah’ın bu amaç için gayretle çalışan hizmetkârlarıdır. Herkese hakkını verin: Vergi hakkı olana vergi, gümrük hakkı olana gümrük, saygı hakkı olana saygı, onur hakkı olana onur verin” (Rom. 13:5-7).

“Her şeyden önce şunu öğütlerim: Tanrı yoluna tam bir bağlılık ve ağırbaşlılık içinde sakin ve huzurlu bir yaşam sürelim diye, krallarla bütün üst yöneticiler dâhil, bütün insanlar için dilekler, dualar, yakarışlar ve şükürler sunulsun. Böyle yapmak iyidir ve Kurtarıcımız Allah’ı hoşnut eder” (1. Ti. 2:1-3).

“Yöneticilerle yönetimlere bağlı olmaları, söz dinlemeleri ve iyi olan her şeyi yapmaya hazır olmaları gerektiğini imanlılara anımsat” (Tit. 3:1)

“İnsanlar arasında yetkili kılınmış her kuruma – gerek her şeyin üstünde olan krala gerekse kö-

tülük yapanların cezalandırılması, iyilik edenlerin onurlandırılması için kral tarafından gönderilen valilere Rab adına bağımlı olun" (1. Pe. 2:13-14).

Eşlere

"Örneğin Sara İbrahim'i 'Efendim' diye çağırır, sözünü dinlerdi. İyilik eder, hiçbir tehditten yılmazsanız, siz de Sara'nın çocukları olursunuz" (1. Pe. 3:6).

Kocalara

"Bunun gibi, ey kocalar, siz de daha zayıf varlıklar olan karılarınızla anlayış içinde yaşayın. Allah'ın lütfettiği yaşamın ortak mirasçıları oldukları için onlara saygı gösterin. Öyle ki, dualarınıza bir engel çıkmasın" (1. Pe. 3:7).

"Ey kocalar, karılarınızı sevin. Onlara sert davranmayın" (Kol. 3:19).

Hanımlara

"Ey kadınlar, Rab'be bağımlı olduğunuz gibi,

kocalarınıza bağımlı olun" (Ef. 5:22).
"Çünkü geçmişte umudunu Allah'a bağlamış olan kutsal kadınlar da kocalarına bağımlı olarak böyle süslenirlerdi. Örneğin Sara İbrahim'i 'Efendim' diye çağırır, sözünü dinlerdi. İyilik eder, hiçbir tehditten yılmazsanız, siz de Sara'nın çocukları olursunuz" (1. Pe. 3:5-6).

Anne babalara

"Ey babalar, siz de çocuklarınızın öfkesini uyandırmayın. Onları Rab'bin terbiye ve öğüdüyle büyütün" (Ef. 6:4).

Çocuklara

"Ey çocuklar, Rab yolunda anne babanızın sözünü dinleyin. Çünkü doğrusu budur. 'İyilik bulmak, yeryüzünde uzun ömürlü olmak için annene babana saygı göstereceksin.' Vaat içeren ilk buyruk budur" (Ef. 6:1-3).

İşçilere

"Dünyadaki efendilerinizin sözünü Mesih'in sözünü dinler gibi saygı ve korkuyla, saf yürek-

le dinleyin. Bunu, yalnız insanları hoşnut etmek isteyenler gibi göze hoş görünmek için yapmayın. Mesih'in kulları olarak Allah'ın isteğini candan yerine getirin. İnsanlara değil, Rab'be hizmet eder gibi gönülden hizmet edin. Çünkü ister köle ister özgür olsun, herkesin yaptığı her iyiliğin karşılığını Rab'den alacağını biliyorsunuz" (Ef. 6:5-8).

Yöneticilere

"Ey efendiler, siz de kölelerinize aynı biçimde davranın. Artık onları tehdit etmeyin. Onların da sizin de Efendiniz'in göklerde olduğunu ve insanlar arasında ayrım yapmadığını biliyorsunuz" (Ef. 6:9).

Gençlere

"Ey gençler, siz de ihtiyarlara bağımlı olun. Hepiniz birbirinize karşı alçakgönüllülüğü kuşanın. Çünkü 'Allah kibirlilere karşıdır, ama alçakgönüllülere lütfeder.' Uygun zamanda sizi yüceltmesi için, Allah'ın kudretli eli altında kendinizi alçaltın" (1. Pe. 5:5-6).

Dullara

“Gerçekten kimsesiz, yalnız kalmış dul kadın umudunu Allah’a bağlamıştır; gece gündüz O’na dilekte bulunmaya ve dua etmeye devam eder. Kendini zevke veren dul kadınsa daha yaşarken ölmüştür” (1. Ti. 5:5-6).

Herkese

“(Buyruklar) şu sözde özetlenmiştir: ‘Komşunu kendin gibi seveceksin’” (Rom. 13:9).

“Şunu öğütlerim: ...krallarla bütün üst yöneticiler dâhil, bütün insanlar için dilekler, dualar, yakarışlar ve şükürler sunulsun” (1. Ti. 2:1-2).

Herkes kendi öğüdünü alsın ve ev esenlikle dolsun.

Martin Luther'in Kısa İlmihali, Hristiyan inancının temel öğretilerini yalın sorular ve cevaplarla açıklıyor. On Emir, İman Açıklaması, Rab'bin Duası, Vaftiz, günahların bağışlanması ve Rab'bin Sofrası aracılığıyla okuyucuyu Tanrı'nın Sözü'ne ve Mesih'te sunduğu lütfa yöneltiyor.

İmanın evde öğretilmesine yardımcı olmak amacıyla kaleme alınan bu küçük eser, yüzyıllardır kuşaklara rehberlik ediyor. Tanrı'nın bizden ne istediğini ve İsa Mesih'te bizim için ne yaptığını açıklarken, dua ve hizmetle yaşanan bir imanın temellerini ortaya koyuyor.

Kısa İlmihal, Hristiyan inancını tanımak isteyenler, imanının temellerini yeniden düşünmek isteyen imanlılar ve çocuklarına bu imanı öğretmek isteyen aileler için özlü bir kaynak.

VAAT YAYINLARI

vaatyayinlari.com | kitap@vaatyayinlari.com